

Het Landbouwertje op de Brink

Het Landbouwertje is een klein standbeeld van een student van de voormalige Koloniale Landbouwschool aan de Brinkgreverweg in Deventer. Het standbeeld staat voor de voormalige sociëteit van de studentenvereniging Nji-Scri op het stadplein de Brink.

Het verdient af en toe een rood verfje, want Deventer moet zich schamen voor haar slavernijverleden.

Chez Antoinette

Het eerste rode verfje krijgt het standbeeld wanneer het vlak voor de geplande plaatsing wordt gestolen.

Die diefstal houdt verband met een tweestrijd tussen Nji-Scri-studenten en de jonge kunstenaars in het nachtcafé Chez Antoinette in het Bergkwartier.

Chez Antoinette is in de jaren '60-'70 de eenmanszaak van Hans Legel.

De nachtbrakers moeten er aanbellen. Er gaat dan een luikje open en Hans besluit of je wel of niet naar binnen mag.

De kunstenaars strijken er twee of drie keer per week neer en bestellen het één na het andere rondje bier en bitterballen.

Om 24 uur komen de landbouwers.

Hun studentensociëteit Nji-Scri aan de Brink sluit om 24 uur. De corpsstudenten moeten hun heil dan ergens anders zoeken en dat kan in die tijd alleen bij Chez Antoinette.

Het botert niet tussen de twee groepen.

'Jullie rotzooien maar wat aan!' zeggen de landbouwers. 'Jullie liggen aan de tietten van Marga Klompé.'

Het zijn pochers, de landbouwers.

Dat zijn de kunstenaars ook, maar de landbouwers pochen over iets waar ze zich voor moeten schamen: hun sympathie voor het koloniale verleden van Nederland, hun ouwe lui, hun dure pakken en hun erepresident Prins Bernhard van Lippe-Biesterveld.

Ze kunnen niet verkroppen dat ze Indonesië zijn uitgezet en dat dit wingebied voor Nederland is gesloten.

De schimscheuten gaan over en weer, maar menens wordt het pas wanneer een student per ongeluk expres een brandende aansteker onder het lange haar van mijn collega Pieter van Loenen houdt.

We gaan de dader te lijf.

Hans Legel zet ons de deur uit. We krijgen de rode kaart. 'Ik wil mijn nachtvergunning niet kwijt raken door jullie gedoe,' zegt hij.

Het standbeeld

Het muisje krijgt een staartje.

Nji-Scri viert haar honderdjarig bestaan met de plaatsing van het standbeeld 'Het Landbouwertje' op de Brink.

De gemeente zal het beeld in ontvangst nemen en Prinses Margriet en Pieter van Vollenhove zullen het onthullen.

Het beeld staat een week voor de geplande onthulling in de kelder van de Nji-Scri-societeit aan de Brink.

Dat weet Willem Nalens. En Willem Nalens kent ook een manier om in die kelder te komen.

Jan Naef haalt zijn auto en gedrieën ontvreemden we het beeld.

Het is geen diefstal, het is een ontvreemding. Daar ligt het beeld onder een deken op de achterbank van de auto van Jan Naef op het Sijzenbaanplein.

Leiden is in last.

Er worden anonieme briefjes naar Nji-Cri gestuurd. 'Eerst op je knieën voor jullie misdaden in de tropen'. En 'De onderdrukte en uitgebuite Indo's slaan terug!'

De kunstenaars van de stad zijn de verdachten en de politie en de journalisten van het Deventer Dagblad gaan de gangen van de kunstenaars na.

Ze komen niks aan de weet, want niemand weet wat.

Het Nji-Scri-bestuur en de gemeente zeggen het bezoek van prinses Margriet en Pieter van Vollenhove aan Deventer ter elfder ure af.

Het standbeeld komt boven water, dat wel. Alleen, met een rood verfje en op een moment dat het te laat is voor een koninklijke onthulling op de lustrumdag.

Niemand heeft het er meer over, niemand kijkt naar Het Landbouwertje om. Het lijkt wel of iedereen zich voor het standbeeld is gaan schamen.